

Wajeetsée 5785 – 'en hij trok weg'.

Torah: Bereshit: 28 : 10 - 32 : 3.

Haftarah: Hosea 12 : 13 - 14 : 10.

Brit Chadasha: Lucas 1 : 5 - 38.

Ja'akov *trekt weg en gaat op weg* zo staat het er in het Hebreeuws. Hij moet achterlaten en loslaten, wegtrekken uit het vertrouwde en op weg gaan. En gaat veel beleven;

- in de eerste nacht van zijn reis droomt hij over een ladder
- G'd verteld hem dat zijn nakomelingen gezegend zullen zijn
- en dat zij het land zullen erven dat al aan Avraham en Jitschak werd beloofd
- na een lange reis komt hij in Charan, wordt verliefd en bedrogen
- hij krijgt twaalf kinderen bij Lea en Rachel en hun dienstmaagden Bilha en Zilpa
- na vele jaren besluit Ja'akov terug te keren naar zijn geboorteland.

Wie en wat zijn engelen?

Nadat Ja'akov is gevlucht uit Beër-sheva, brengt hij de eerste nacht door in de woestijn.

Hij maakt van een steen zijn hoofdkussen, gaat slapen en droomt van een ladder die reikt van de aarde tot aan de hemel.

Daarlangs *'klommen de engelen van G'd naar boven en naar beneden.'*

Later in dit gedeelte (31:10-13) verteld Ja'akov aan Lea en Rachel dat hij heeft gedroomd van een engel, die hem uitlegde hoe de gespikkelde en gevlekte kudden zich aan het vermeerderen waren ten gunste van hem en dat hij moest terugkeren naar zijn geboorteland.

Wie en wat waren deze engelen die aan Ja'akov verschenen?

In feite maakt de Torah en op vele andere plaatsen in de Tenach melding van engelen.

Een engel met een flikkerend zwaard stond bij de poort van de hof van eden.

Bij Hagar kwam een engel, toen zij de woestijn in vluchtte, die haar troostte en raad gaf.

Engelen dringen er bij Lot op aan om met zijn familie Sodom te ontvluchten.

Als Avraham op het punt staat Jitschak te offeren, verschijnt er een engel.

Ja'akov vocht met een man – Gen. 32:25 – waarvan Hosea 12:5 zegt dat het een engel was.

Een engel spreekt tot Moshè uit de brandende struik en geeft hem een grote opdracht; ga naar Egypte om de Israëlieten uit de slavernij te bevrijden.

De meeste rabbijnen zagen de engelen in de Torah als boodschappers van G'd.

Het Hebreeuwse woord voor engel is 'malach'; 'iemand die een boodschap heeft'. (Mal'eachi)

Zo kreeg Zacharias en Mirjam ook dé boodschap van de engel Gabriël.

En in de zware zielenstrijd in Gethsémané verscheen een engel om Jeshûa te versterken.

Onder de volkeren ging men ervan uit dat engelen konden vliegen. We zien dat nog vaak terug komen op schilderijen en lezen de verhalen uit de Middeleeuwen.

De algemene veronderstelling is dat deze gedachte is ontstaan omdat de twee cherubs of kerûvim, afgebeeld op de ark van het verbond, met vleugelen bekleed zijn.

Maar deze zijn een symbolische weergave en dus niet een getrouwe kopie.

Daarom is dit ook niet een overtreding van het tweede gebod.

De cherubs staan als symbolen, als herinnering aan G'ds heiligheid; niet vergelijkbaar met onze standbeelden. Bovendien weten we niet precies hoe ze er uit zagen.

Rabbi Chaim Paltiel suggereert dat de engelen de twee eigenschappen van G'd vertegenwoordigen: *'liefde en rechtvaardigheid'*.

We lezen in Ex. 25:19,20 dat Moshè de opdracht krijgt om ze van goud te maken.

De cherubs dragen de troon van G'd – 2 Kon. 19:15 – G'd troont op de cherubs – Ps.80:2.

In de koningspsalm 99, wordt de macht van de Eeuwige geroemd. Hij *troont tussen* de cherubs.

Lees deze Psalm onder de stilte van de sterrenhemel, zet hart en ziel open voor je Schepper en besef dat Hij regeert. *'Hij laat op Zijn tijd de volken sidderen en de aarde beven.'* (Psalm 99:1)

Straks hangen de engeltjes in witte jurkjes in de heidense bomen (Jer.10:3-6) en zingen als een braaf koortje de belletjes liedjes. In Openbaringen zijn de tienduizendtallen echter van een ander kaliber!

Engelen kunnen in allerlei gedaanten aan mensen verschijnen. (Hebr. 13:2) En de vleugels...ze zijn niet aanwezig maar komen voort uit vrome verbeelding van alle eeuwen.

De verborgen diepten van de huwelijksnacht.

Ja'akov was vertrokken naar Chanan, naar oom Laban, de kleinzoon van Nachor.

Als hij in gesprek is met herders komt Rachel, zijn nicht aangelopen met de schapen.

Ongehuwde meisjes moesten vaak toezicht houden op het kleinvee.

Ja'akov is direct actief; loopt naar de put, rolt de steen eraf en hij gaf ooms dieren te drinken.

Daarna kuste hij Rachel – *daar bij die waterkant* – en tranen stromen over zijn wangen.

Liefde op het eerste gezicht, zo lijkt het.

Hij is helemaal '*hoteldebotel*' * en omdat hij zijn schoonvader geen bruidsschat kon aanbieden, betaald hij zijn schuld in natura en gaat zeven jaren werken om Rachel.

“Maar voor zijn gevoel waren het maar een paar dagen!” (29:20)

Als de zeven jaren voorbij zijn gevlogen, wil hij zijn geliefde bij zich en met haar slapen. (29:21)

Laban nodigde alle inwoners van de stad uit en gaf een groot feest, dat een week duurde.

Het was de gewoonte om na de eerste dag, de verloofden in de avond bij elkaar te brengen.

Een verbijsterend keerpunt!

Ja'akov werd niet naast Rachel wakker, maar Leah lag naast hem!

Labans truc werd vergemakkelijkt door het donker en door de sluier van de bruid.

De bedrieger bedrogen. In het Hebreeuws heet dit "*midda keneged midda*", maat voor maat.

Hij trouwt later als nog met Rachel, maar de schade is aangericht.

Rachel heeft schoonheid, Leah heeft kinderen en beiden lijden pijn; Rachel omdat zij geen kinderen heeft en Leah omdat zij zich niet geliefd voelt.

Dit is de geschiedenis van liefde en rechtvaardigheid.

Liefde alleen is niet genoeg. Er moet ook sprake zijn van rechtvaardigheid.

Uiteindelijk gaf juist Leah, de minder geliefde, aan Israël, zijn heilige stam, Levi en zijn koningen, de afstammelingen van Judah. Rachel krijgt later Josef en Benjamin.

Mensen die aan goden offeren, kussen kalveren.

Hosea haalt Ja'akov aan die de schapen van iemand anders heeft gehoed, maar Israël is gehoed door een profeet. Maar als later de stam Efraïm – Jozef x Ashath – schuldig maakte aan verering van Baäl, tekende hij zijn doodvonnis. Ze gingen echter door met veel afgodsbeelden te maken wat de zegswijze bracht; *mensen die offeren kussen kalveren*. Dit was een eerbewijs aan een godheid.

Hoe vaak en hoe veel komen wij kalverenbeelden en beeldjes tegen in onze tijd?

Maar er komt een tweede bloei voor Israël.

Hen wordt aangeraden om te offeren met oprechte woorden.

Dan komt de profetie van Hosea;

“Ik genees hen van hun ontrouw, mijn hart gaat naar hen uit. Ik zal voor Israël zijn als de dauw. Hij zal in bloei staan als de lelie, wortelen als een ceder op de Libanon.” (Hosea 14:5-9)

Gabriël, *vriend van G'd*, kondigt Jeshûa aan. Hij zal de Zoon van de Allerhoogste worden genoemd.

En God de Heer zal hem de troon van zijn vader David geven. (Lucas 1:32)

En dan, dan zal de Torah van Jeruzalem uitgaan over de gehele aarde gaan! (Jes. 2:3)

Voor een leven in liefde en rechtvaardigheid.

Fêdde.

Bronnen; de StudieBijbel, Torahcommentaar van H. J. Fields, J. Sacks – Genesis en mijn eigen gedachten.

* De gangbare spreekwoordenboeken zijn unaniem als het gaat over de herkomst van het woord *hoteldebotel*: het is een vervorming van het Jiddische begrip *overlewotel* of *overwotel*, wat betekent: ‘volledig overstuur, [in de war](#)’. Deze term is weer ontleend aan het Hebreeuwse *awar oe-woteel*, dat staat voor ‘heengegaan en verdwenen (van de wereld)’ en als gezegde voorkomt in de Joodse Talmoed.